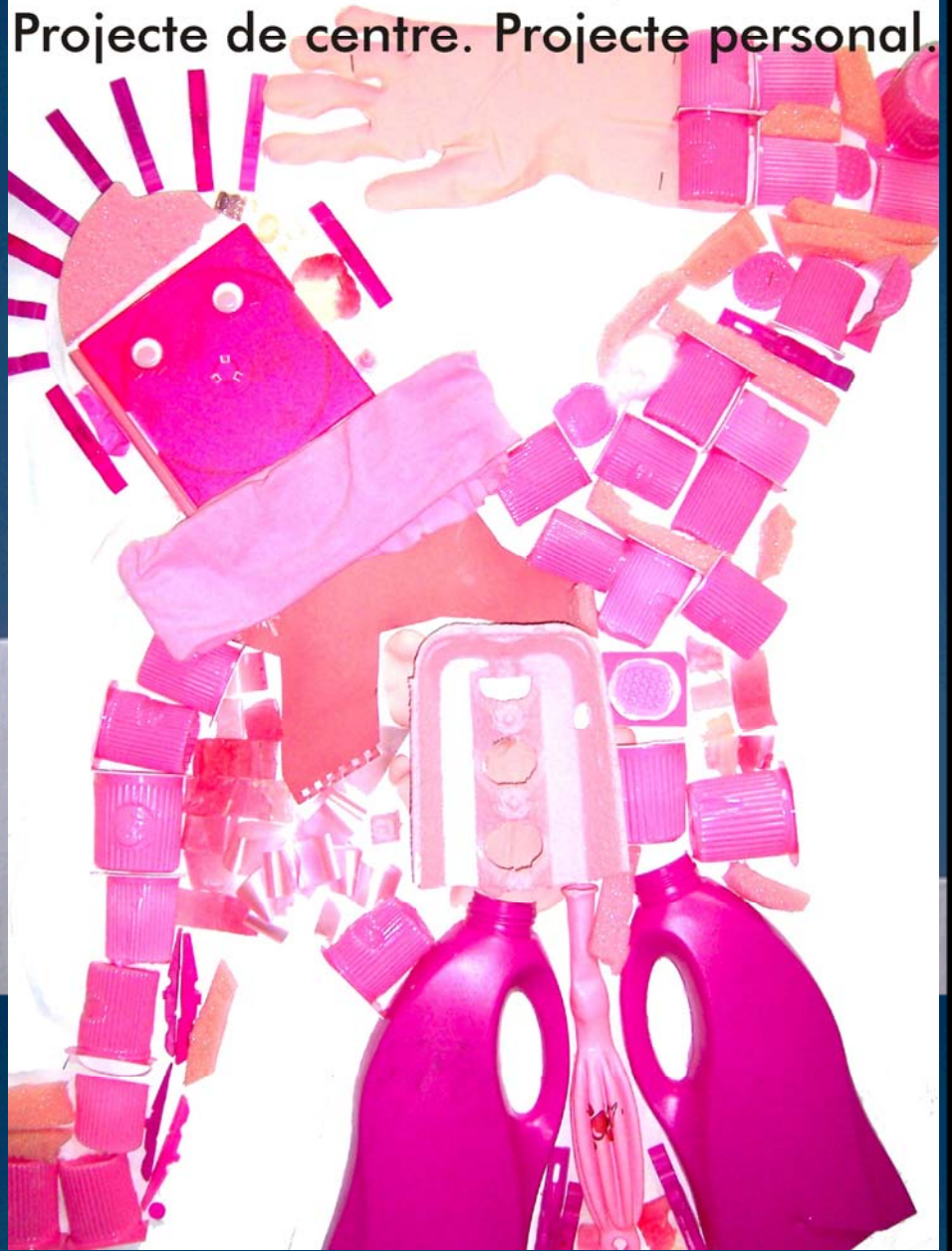

II Jornada d'Educació Infantil Terres de l'Ebre. Projecte de vida. Projecte de centre. Projecte personal.

TORTOSA 06-02-2010

ÍNDEX

Benvinguda

M. Àngels Rojas Castaño	3
Azael Fabregat Llangostera	4
Montserrat Guasch i Garcia	5
Ferran Bel i Accensi	6
Angel-Pío González Soto	7

Cronograma

8

Conferències

José Mombiela Sanz	9
Immaculada Clua Borràs	10

Intercanvi d'experiències

Núria Borràs Rovira	11
Carme Aymerich Padilla	12
Carmina Talarn i Francesca Valdepérez	13

OBJECTIUS

- . Facilitar entorns on es creïn activitats d'interès i significatives per a l'alumnat.
- . Compartir experiències didàctiques motivadores i innovadores.
- . Proposar millores educatives basades en el projecte

BENVINGUDA

M. Àngels Rojas Castaño

Directora dels Serveis Territorials
d'Educació a les Terres de l'Ebre

L'Educació Infantil és avui un dels reptes prioritaris del Departament d'Educació. Al 2008 es va aprovar el Decret que regula el Segon cicle d'Educació Infantil, fruit del desplegament de la LOE a Catalunya, que presenta un seguit de novetats respecte als decrets anteriors, com són l'ús oral d'una llengua estrangera, sempre i quan el context sociolingüístic escolar ho permeti, la introducció de les TIC i la col·laboració de la família en tot el procés educatiu, cosa que cal fomentar des de l'autonomia i del projecte educatiu que l'escola estableix.

Cal fer un tomb important de la visió que, des d'alguns àmbits, es té sobre l'Educació Infantil i posar en valor aquesta etapa educativa, que és fonamental perquè els infants adquireixin informacions i estratègies i perquè puguin interactuar amb les persones i l'entorn des de les seves pròpies vivències i visions.

Més enllà de l'Informe Delors que situa els quatre aprenentatges bàsics dels infants: l'aprendre a fer, l'aprendre a pensar, l'aprendre a ser i l'aprendre a conviure, cal anar construint un nou model d'aprenentatge des de la complexitat, intentant defugir d'una cultura escolar obsoleta i sustentar-ho en principis constructius amb interessos propers a la realitat i als interessos dels infants.

Tots els qui treballem al voltant de l'educació necessitem espais de trobada i d'intercanvi per confrontar allò que fem; espais per a la informació, la discussió i les relacions, que de ben segur ens permeten créixer humana i professionalment. Sense dubte, aquest és un dels objectius d'aquesta II Jornada d'Educació Infantil a les Terres de l'Ebre i només em resta dir-vos que teniu el meu suport i el convenciment que estem en el bon camí.

BENVINGUDA

Azael Fabregat Llangostera

Director del Campus Terres de l'Ebre

Ha passat ja un any des de l'inici de les Jornades d'Educació Infantil a les Terres de l'Ebre. Poc temps de calendari ha passat des de llavors...i molt per al desenvolupament dels estudis de grau en educació al Campus de les Terres de l'Ebre. Estem ja, hores d'ara, a les portes de l'acabament dels estudis de la primera promoció d'estudiants en educació infantil i, també, hem iniciat el que serà la primera promoció en educació primària. Tot un repte per al Campus i per a les Terres de l'Ebre; acollir tot els ensenyaments universitaris de grau del camp de l'ensenyament en educació. Ja vindran, espero que aviat, els possibles màsters, doctorats i estructures de transferència...

Dèiem llavors, fa un any, que volíem que aquestes Jornades fossin un espai de reflexió on els professionals del ram i el públic en general poguessin reflexionar, juntament amb els professors i els alumnes de l'ensenyament, sobre el present i el futur del seu camp del coneixement. I ho dèiem, que calia estar amatents als canvis en l'educació, perquè si en el món d'avui l'única cosa constant i immutable és el canvi constant, això també és aplicable a l'ensenyament, a l'educació. Gairebé podem dir que aquest camp actua d'avançada de tots els altres, de manera que aquelles innovacions (o moltes d'elles) que s'apliquen al món de l'educació acaben apareixent a altres camps, com la salut, les enginyeries, el dret, les humanitats,....Cal, per tant, estar a l'aguait d'allò que es cou en aquest camp.

En aquestes II Jornades ens trobaran, al Campus de les Terres de l'Ebre, amb un cos de professorat més gran i més capficat en el bon desenvolupament dels estudis i amb moltes ganes de debatre sobre tot allò que es nou en la nostra àrea de coneixement.

BENVINGUDA

Montserrat Guasch i Garcia

Degana de la Facultat de
Ciències de l'Educació i Psicologia

Fa un any us animava a que aquelles Jornades d'Educació Infantil fossin les primeres d'una llarga llista d'iniciatives en la mateixa línia. Ara, un any després, us felicito perquè he pogut constatar que el projecte que vàreu iniciar s'està consolidant amb pas ferm.

Professorat, alumnat i personal d'administració i serveis esteu fent realitat, amb la vostra feina i el vostre compromís diari, que els estudis d'Educació Infantil s'arrelin com a una oferta educativa de qualitat en el territori. Aquest curs, amb la posada en marxa dels estudis d'Educació Primària, s'amplia l'oferta dels estudis d'Educació a les Terres de l'Ebre. Tot plegat contribueix a dibuixar un mapa formatiu centrat en donar resposta a una necessitat social de primer ordre: formar mestres.

Actes acadèmics com aquestes jornades complementen de forma necessària la formació dels futurs mestres, per moltes raons. Potser la més important és que són un mitjà privilegiat que permet portar a les aules universitàries l'experiència directa de les persones que treballen cada dia a les altres aules, les de l'escola, així com també l'experiència d'altres professionals que treballen amb la infància, aspecte que propicia la necessària interdisciplinarietat en el camp de l'educació.

El programa que heu confeccionat per aquestes segones jornades respon amb escreix a aquesta raó. Només em resta dir, doncs, gràcies i endavant!

BENVINGUDA

Ferran Bel i Accensi
Alcalde de Tortosa

L'educació de la infància és, sense cap mena de dubte, un element imprescindible pel futur desenvolupament de la societat dins d'un marc de progrés constant i de millora del nostre entorn social. És aquesta, així, una tasca en la que cal invertir-hi tots els esforços donada la seva transcendència en un moment en el qual els nostres fills i filles tenen a l'abast mecanismes d'aprenentatge que els aporten les noves tecnologies i que els permetran aprofundir en el coneixement d'una manera com mai abans s'havia fet.

Aquest coneixement, però, ha d'anar íntimament lligat a l'aprenentatge de determinats valors humans que cal preservar per garantir-los-hi aquest futur. És aquí, certament, on la tasca dels docents te un paper d'autèntica rellevància, doncs són ells, juntament amb els pares i mares, els qui ajudaran a moldejar, de manera més directa, la personalitat dels que seran adults dintre d'uns anys. L'assumpció d'aquesta responsabilitat és enormement encomiable i parla per ella mateixa del tarannà d'un col·lectiu amb un contingut altament vocacional.

Aquestes segones jornades que ara encetarem són una excel·lent eina d'intercanvi d'experiències i informació per a aquest sector docent que necessita d'un constant reciclatge i adaptació. Tenint en compte l'èxit de l'edició anterior d'aquestes Jornades d'Educació Infantil a les Terres de l'Ebre, estic segur de que seran, una vegada més, altament positives per actualitzar metodologies i posar al dia als professionals del territori per a un encara millor desenvolupament de la seva tasca. El meu reconeixement a l'Ensenyament de Mestres del Campus de l'Ebre de la Universitat Rovira i Virgili (URV) a l'hora de crear aquest espai de reflexió per al professorat de casa nostra.

BENVINGUDA

Angel-Pío González Soto
Director de l'ICE de la URV

Les institucions universitàries ubicades a les Terres de l'Ebre es consideren definitivament consolidades, comptant en aquests moments amb un pla específic d'ubicació i amb una delegació de l'Institut de Ciències de l'Educació. En aquest marc, cal animar la continuïtat d'activitats com aquestes II JORNADES D'EDUCACIÓ INFANTIL, que aquí presentem conjuntament totes les institucions. Ja és important que conflueixin en aquestes activitats els Serveis Territorials d'Educació, la Direcció del Campus, la Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia de Tarragona, l'Ajuntament de Tortosa i l'ICE de la URV, però encara hi ha més variables que assenyalen la importància d'activitats d'aquest tipus, centrades en l'Educació Infantil.

Mai poden recollir-se en actes d'aquest tipus totes les qüestions que conflueixen en un moment educatiu, ni tan sols les més rellevants. Es pot, i és el que es pretén, posar l'accent en el més destacat i des d'algunes de les seves perspectives. S'apunta això perquè un ràpid repàs per aquesta etapa educativa ens fa pensar en coses com les feines dels pares, el paper de la televisió, les normes i els càstigs, el comportament dels pares, la separació dels pares i els nens, educar en valors, el paper de l'escola, el comportament dels infants, la família, l'estimulació, el coneixement del propi cos, l'horari i calendari escolar, les cures dels nens, l'alimentació, la salut, els jocs i juguines, el paper dels avis, els contes i llibres infantils, la prevenció de riscos, els nens superdotats, els nens dislèxics, la voluntat i les normes de convivència, els regals, i un llarg etcètera. I tot això des de nous enfocaments, de noves maneres de fer, perquè tot i ser la mateixa edat (0-6 anys), no ho són ni els ambients, ni les circumstàncies ni les "maneres", recursos, etc. dels nens. Si calgués ressaltar aspectes sobre els quals incidir, recorreríem a Piaget i Vigotsky per ressenyar aspectes com a:

- la interacció amb el medi,
 - el desenvolupament social, afectiu i moral,
 - el desenvolupament psicomotor,
 - el desenvolupament del llenguatge verbal i no verbal.
- I de tot això es parlarà en aquestes Segones Jornades.

CRONOGRAMA

- 9.00 h Recepció dels assistents
- 09.30 h Inauguració de la jornada
- 10.00 h. Conferència a càrrec de **José Mombiela Sanz**, metge especialista en desenvolupament infantil.
- "Comencem un projecte de vida basat en les capacitats des de l'educació infantil"**
- 11.00 h Intercanvi d'experiències
- 1- **Núria Borràs Rovira**, directora de l'Escola Riera de Ribes (Sant Pere de Ribes).
"L'escola Riera de Ribes: una proposta d'actuació en l'ús de les competències"
- 2- **Carme Aymerich Padilla**, mestra d'Educació Infantil a l'Escola Rocafonda (Mataró) i professora de Didàctica de les Matemàtiques a la Universitat de Vic.
"Matemàtiques i contes, com millorar les capacitats comunicatives"
- 3- **Carmina Talarn**, tutora de P5 i coordinadora del cicle de l'Escola Consol Ferré (Amposta) i **Francesca Valdepérez**, directora de l'Escola Consol Ferré (Amposta).
"El treball per projectes, un projecte d'Escola"
- 12.00 h Pausa cafè
- 12.30 h. Conferència a càrrec d'**Immaculada Clua Borràs**, mestra d'Educació Especial de l'Escola Rafael Casanova (Sant Boi de Llobregat)
- "Educa't i educa ecològicament"**

CONFERÈNCIES

José Mombiela Sanz
Metge especialista en desenvolupament infantil

"Comencem un projecte de vida basat en les capacitats des de l'educació infantil"

Conocer minimamente la biografía vital del SER con el que tendremos la oportunidad de interactuar a través de nuestros respectivos sistemas nerviosos como educadores. Y el entender, cada vez mejor, como influyen los impactos emocionales que han puesto y ponen a prueba la capacidad adaptativa de nuestro sistema nervioso. Así como el haber encontrado medios y personas que nos han ayudado a conseguir que los impactos del pasado influyan lo menos posible en nuestro presente, nos proporcionará un suplemento energético que se unirá a la energía que se genera fruto de nuestra ilusión, de nuestros ideales, de la energía transmitida por nuestros educadores, de la materialización de nuestros sueños y de la energía resonante que emanará del vínculo con nuestros alumnos.

Conocernos-conocer, comprendernos-comprender, amarnos-amar,... son los binomios a desarrollar día a día.

¿Cómo vive y siente un bebé prematuro y nacido en diciembre, su entrada en la escola-bressol?

¿Y un bebé nacido a través de la utilización de una ventosa o de unas espátulas?

¿Y de un embrión que estuvo congelado siete años?

¡Influyen en el desarrollo de la red tridimensional jerárquica?...

¿Y los bebés o niños que tienen de todo o los que nunca han vivido una situación traumática, y los que no les ponen límites, y los que comparten su soledad con la TV, y los que quieren ser famosos, y los adictos a los juegos estresantes, y los que consumen un exceso de alimentos de asimilación rápida...?

La acción del educador sigue siendo fundamental para poder conducir y reconducir el proyecto vital. Es un referente físico, emocional o mental, cotidiano. Cada día, junto a la familia da dirección y sentido al entramado neuronal que va configurando el proyecto vital de cada individuo a todos los niveles.

Ante una sociedad tan heterogénea, tan excitante, tan virtual, tan maravillosa; tan plena de retos, con tantas posibilidades... la acción del educador es fundamental, así como la intervención multidisciplinar y el disponer de una actitud abierta a nuevos conceptos y a nuevas disciplinas que nos ayuden en el desarrollo de una percepción más amplia de nuestra existencia y de nuestro proyecto vital para poderlo transmitir a las nuevas generaciones.

CONFERÈNCIES

Immaculada Clua Borràs

Mestra d'Educació Especial de l'Escola Rafael Casanova (Sant Boi de Llobregat)

“Educa’t i educa ecològicament”

L'ecologia emocional és l'art de gestionar les nostres emocions i sentiments de forma que l'energia que se'n genera promogui conductes que augmentin el propi equilibri emocional, afavoreixin la nostra capacitat d'adaptació, la millora de les nostres relacions i el respecte i cura del nostre món. Dos valors estan molt units a aquest plantejament: *la responsabilitat i la consciència de l'impacte emocional global*. Si bé no som responsables del que sentim, sí que ho som del que fem amb allò que sentim. Per tant, les nostres accions i no-accions tenen conseqüències.

Ningú dubta, ni qüestiona que és vital tenir cura de l'entorn. A poc a poc hem anat prenent consciència de la necessitat de no contaminar perquè ens hi estem jugant el nostre futur i el de la vida del planeta. L'ecologia emocional traça un paral·lelisme entre l'ecologia ambiental i el món dels afectes. De la mateixa manera que no es considera admissible llençar residus tòxics en un riu, un bosc –ja que de forma insinuada el medi va acumulant residus tòxics o materials inflamables que les espècies d'aquest ecosistema van emanant i respirant fins al punt d'anar-se extingint– tampoc ens podem permetre llençar indiscriminadament partícules emocionals tòxiques a l'exterior. La pèrdua o la manca d'una bona gestió dels recursos emocionals fa, que progressivament, des de petits, anem contagiant el nostre món afectiu, el dels altres, i, sense adonar-nos-en, vivim en un constant escalfament emocional global el preu del qual és més car del que ens podem permetre: el sofriment, augment de les pors, increment de conductes violentes: mobbing, maltractament físic, psíquic, verbal, emocional, per acabar entrant en una espiral d'ansietat i depressió.

Hem d'aprendre a gestionar les nostres emocions i no deixar-les en mans de l'atzar, és una tasca no delegable. Els nostres infants han d'aprendre a reciclar els residus emocionals que se'ls generen diàriament fruit de la interrelació entre les persones i l'entorn atès que som sistemes interdependents i, per tant, afectivament ningú és autosuficient. Cal descobrir amb quines eines emocionals comptem per tal d'enfortir l'ecosistema afectiu i alhora natural, ja que som els únics responsables.

INTERCANVI D'EXPERIÈNCIES

Núria Borràs Rovira

Directora de l'Escola Riera de Ribes (Sant Pere de Ribes)

"L'escola Riera de Ribes: una proposta d'actuació en l'ús de les competències"

A l'escola no entenem l'aprenentatge com a suma dels continguts de les diferents matèries o disciplines. El nostre objectiu és que els nens i les nenes aprenguin a ser, a conèixer, a conviure i a fer, la qual cosa és molt més complexa; per tant, les activitats no es poden reduir a fer lliçons del llibre de text de cadascuna de les assignatures, sinó que cal buscar una actitud que tendeixi a la globalització, com a resposta a la complexitat esmentada. Partir de les vivències, del joc, de l'experimentació, etc. ens permet establir relacions entre allò que ja sabem i el que ens interessa saber i aprendre, aspecte fonamental perquè els aprenentatges siguin el més reeixits possible. D'aquesta manera els aprenentatges tindran més durada i es podran aplicar a altres situacions.

En segon lloc, a l'escola, entenem que adults i nens i nenes tenen criteris i capacitat per intervenir en la realitat. L'alumnat s'ha d'expressar i ha de poder modificar i intervenir en la vida escolar, en definitiva, han d'esdevenir els veritables protagonistes. Per això, de cap de les maneres, ha d'estar renyit amb un rol docent decidit i amb clares intencions educatives; sovint, a les aules, els nens i nenes poden fer unes tasques força autònomes, sense la intervenció directa i constant del mestre, però la intenció docent hi és des del moment que es pensen i dissenyen les activitats i en la forma d'intervenció entre l'alumne i el contingut per tal d'aconseguir més i millors aprenentatges per a cadascú. A més, el paper de la comunitat en general (especialistes, suports, famílies,...) és molt valuós com a recurs humà de suport i complementari. Estem parlant de la necessitat d'obrir l'escola i fer-ne un espai incliusiu en el qual tothom hi té cabuda, per fer aportacions de qualitat i per aprendre.

Carme Aymerich, Mestra d'Educació Infantil a l'ESC Rocafonda (Mataró)
Professora de Didàctica de les Matemàtiques a la Universitat de Vic.

Matemàtiques i contes, com millorar les capacitats comunicatives

Els mestres d'infantil i cicle inicial fem servir els contes com a recurs perquè sabem fins a quin punt capten l'atenció dels nostres alumnes. Però sovint ens limitem a oferir-los sota la llengua sense caure en com d'interessants són des de la perspectiva de desenvolupament del pensament i de la comunicació d'idees matemàtiques. Ara bé, tots els contes serveixen? Cal contes especials per fer matemàtiques? Quin paper tenen les presentacions audiovisuals en l'ús dels contes? Al llarg de la presentació intentarem resoldre algunes d'aquestes preguntes i mostrarem exemples d'activitats amb alumnes així com un dels contes que TVC ha emès en el programa Una mà de contes, dels cinc que s'han elaborat amb les matemàtiques com a tema.

Carmina Talarn, tutora de P5 i coordinadora del cicle de l'Escola Consol Ferré (Amposta)
Francesca Valdepérez, directora de l'Escola Consol Ferré (Amposta)

“El treball per projectes, un projecte d'Escola”

Proposem compartir la nostra experiència, com a escola de nova creació i amb una línia d'escola definida, des de P3 fins a 6è.

Pretenem que l'alumnat se senti protagonista del seu procés d'ensenyament-aprenentatge, tot participant en la tria d'activitats. Es propicia l'establiment de relació constant entre allò que la criatura sap i els nous continguts, es facilita el treball cooperatiu i, tot respectant els coneixements previs de cadascú, s'avalua cada xiquet i xiqueta tenint en compte el seu esforç.

El treball es planteja des d'una perspectiva globalitzada, planificant aprenentatges contextualitzats i potenciant una atenció inclusiva dins la diversitat. Tot això passa per unes estratègies metodològiques que faciliten la tasca: agrupament de l'alumnat, optimització dels recursos materials i humans, organitzacions metodològiques com racons, projectes de treball, tallers, grups cooperatius... i per una relació oberta amb les famílies, que dona peu a una participació activa amb el professorat mitjançant tallers de famílies, comissions mixtes de treball..

L'experiència es basa en un projecte de treball portat a terme per l'alumnat de P4, “els bombers”. Una de les mestres que el va dur a terme, juntament amb els xiquets i xiquetes, explicarà les vivències, les activitats, així com els dubtes i les incerteses que comporta per al professorat el repte de treballar de forma innovadora, però també el goig col·lectiu per a l'assoliment d'uns objectius que sobrepassen amb escreix els proposats en un principi.

A large rectangular area enclosed by a dashed purple border, containing 20 horizontal solid black lines for writing.

A large rectangular area enclosed by a dashed purple border, containing 20 horizontal solid black lines for writing.

A large rectangular area with a dashed purple border, containing 20 horizontal lines for writing.

A large rectangular area enclosed by a dashed purple border, containing 20 horizontal black lines for writing.

A large rectangular area with a dashed purple border, containing 20 horizontal lines for writing.

A large rectangular area enclosed by a dashed purple border, containing 20 horizontal lines for writing.

II Jornada d'Educació Infantil
Terres de l'Ebre. Projecte de vida.
Projecte de centre. Projecte personal.

Tortosa, 6 de febrer de 2010

PROMOUEN:

Generalitat de Catalunya

Departament d'Educació

Serveis Territorials a les Terres de l'Ebre

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

Campus
Terres de l'Ebre

Ensenyament de Mestre
Especialitat en Educació Infantil

COL·LABOREN:

Ajuntament

de Tortosa

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

INSTITUT DE CIÈNCIES D'EDUCACIÓ ICE